

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.357/2016/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a **felszámoló neve** felszámoló (felszámolóbiztos: **felszámolóbiztos neve, felszámoló szervezet székhelye**) által képviselt **II. rendű felperes neve Kft. „f.a.” II. rendű felperes székhelye** szám alatti székhelyű **II. rendű**, a Dr. Czirmes György ügyvéd által képviselt **III.rendű felperes neve III. rendű felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos **III. rendű, ifj. IV.rendű felperes neve IV. rendű felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos **IV. rendű, V.rendű felperes neve V. rendű felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos **V. rendű, VI.rendű felperes neve VI. rendű felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos **VI. rendű felperesek** által a Dr. Kiss István Viktor ügyvéd által képviselt **alperes neve alperes székhelye** szám alatti székhelyű **alperes** ellen szerződések hatályossá nyilvánítása iránti perében a Szegedi Törvényszék 2016. június 17. napján kelt 6.G.40.096/2014/35. sorszámú ítélete ellen a III-VI. rendű felperesek által 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja** és az alperes **1.** számú üzletszabályzata I/12. c., d., 1/13. és III/5. pontjával kapcsolatban az egyoldalú kamatemelés tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó kereseti kérelmet illetően a pert megszünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A III., IV., V., VI. rendű felperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni az államnak az adóhatóság felhívása szerint 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket és 15 nap alatt alperesnek 2.000.000,- (Kettőmillió) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg:

A II. rendű felperes és az alperes jogelődje 2008. október hó 2. napján **1.** számú egyedi kölcsönszerződést kötött (szerződés1). A szerződés 1. pontjában meghatározták a kölcsön fedezeteként szolgáló ingatlanokat, így a **X... Kft.** tulajdonában álló **1. település neve** 1922/9. hrsz. alatti, a II. rendű felperes tulajdonában álló **1. település neve**, 1922/6. szám alatti ingatlant, valamint kiegészítő ingatlanfedezetként a II. rendű felperes tulajdonában álló **2. település neve** 255. hrsz. alatti ingatlant. A kölcsönszerződés 2. pontja szerint a hitelező a kölcsönszerződésben foglalt feltételek mellett a II. rendű felperes kölcsönbevevő számára 130.000.000,- forint pénzkölcsönt nyújtott. Az egyedi kölcsönszerződés 11. pontja szerint mértékadó devizanem: CHF, míg 12. pontja rögzítette, hogy a kölcsönbevevő 181 hónap futamidő alatt teljesíti az összesen 193.469.940,- forint összes törlesztőrészletet. Az első részlet esedékessége 2008.11.05. napján volt esedékes. Az egyedi szerződés 13. pontja határozta meg elsődleges biztosítékként az 1. pontban megjelölt ingatlanokra az alperesi jogelőd első ranghelyű keretbiztosítéki jelzálogjogát, és opciós jogát, míg másodlagos

biztosítékként a X... Kft., valamint a III-VI. rendű felperesek garanciavállalását (készfizető kezességét), valamint inkasszót a II. rendű felperes bankszámlájára.

2008. október hó 2. napján a X... Kft. és az alperesi jogelőd között 2.. számon egyedi kölcsönszerződés jött létre, amelynek 2. pontja szerint a hitelező a kölcsönbevevő számára 190.000.000,- forint pénzkölcsönt nyújtott (szerződés2). A szerződés 1. pontja a szerződés1-vel azonos tartalommal határozta meg a kölcsön fedezeteként szolgáló ingatlanokat. Ezen szerződés 11. pontja is mértékadó devizanemként a CHF-et jelölte meg, valamint 12. pontja tartalmazta - 181 hónapra vonatkozóan - az összes törlesztőrészletet havonkénti bontásban 282.749.940,- forint összegben, az első részlet ennél a szerződésnél is 2008.11.05. napján volt esedékes. A szerződés 13. pontja elsődleges biztosítékként szintén az ingatlanokra az alperesi jogelőd javára bejegyzett első ranghelyű keretbiztosítéki jelzálogjogot és opciós jogot jelölte meg, míg másodlagos biztosítékként a III-VI. rendű felperesek garanciavállalását (készfizető kezességét), valamint inkasszót a X... Kft. bankszámláira.

Mindkét kölcsönszerződés 7. pontja tartalmazta továbbá, hogy az egyedi szerződésben nem szabályozott kérdéseket az annak elválaszthatatlan részét képező 1. számú üzletszabályzat tartalmazza és kijelentették, hogy az abban, illetve a jelzálog- és opciós szerződésekben foglaltakat megismerték és az üzletszabályzatot átvették.

Az egyedi kölcsönszerződések részévé vált 1.. számú üzletszabályzat - többek között - az alábbi rendelkezéseket tartalmazta:

Az I/11. pont szerint mértékadó devizanem az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem.

I/12c) pontja szerint a mértékadó kamatláb, amennyiben a mértékadó devizanem egyéb, úgy a mértékadó kamatláb a londoni bankközi piacon a mértékadó deviza nemben három havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta közzétett kínálati referencia kamatláb (három havi LIBOR).

I/12d) pontja szerint, ha a refinanszírozási feltételek a pénzpiaci körülmények hatására módosulnak és a mértékadó kamatláb változása nem követi a pénzpiaci kamatok mozgását, akkor a hitelező forrásköltsége az irányadó.

I/13b) pontja szerint a mértékadó kamatláb hatályos referencia értéke az egyedi kölcsönszerződés futamideje alatt kamatváltozás I. érvényesítése esetén: a mértékadó kamatláb %-ban kifejezett azon értéke, amelyet a hitelező az egyedi kölcsönszerződésre érvényesített mindenkor utolsó kamatváltozás I. keretében hirdetménye szerint meghatározott.

I/14. pont árfolyam: a Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos, forintban kifejezett árfolyam.

I/15. rendkívüli árfolyam esemény: rendkívüli árfolyam eseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25 %-ot meghaladó) növekedése, a mértékadó árfolyamhoz képest vagy egyéb a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (pl. intervenciós ár eltolása, egyéb pénzpiaci szabályok megváltoztatása), amely a Ft árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.

I/16. mértékadó árfolyam: a mértékadó devizanem vételi árfolyama, az egyedi kölcsönszerződés létrejötté napján.

I/17b) pont kamatváltozás II. (árfolyamváltozás): a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális devizaeladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet:

kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x (fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam) - 1.).

I/17c) pont kamatváltozás III. (árfolyamváltozás): a kölcsönszerződés futamidő lejártá előtti

megszűnésekor fizetendő - ki nem terhelt - kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

I/19. teljes hiteldíj mutató (THM), a THM a különböző ajánlatok összehasonlítására, az ügyfél megfelelő tájékoztatására szolgál. Számítása során a pénzügyi intézménynek a hitellel kapcsolatos - kamaton túli egyéb - költségeket is be kell számítani, ezért az ügylet tényleges terheit mutatja %-os formában. A THM számításának képletét a 41/1997. (III.5.) Korm.r. tartalmazza.

III/5.: a hitelező jogosult a kamatváltozás I. érvényesítésére a még nem esedékes törlesztő részletek összegének megváltoztatásával, ha a mértékadó kamatláb pénzpiacra kialakult értéke eltér az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott hatályon referencia értéktől. Ebben az esetben a hitelező jogosult az egyedi kölcsönszerződés mértékadó kamatlábára új, hatályos referenciaértéket meghatározni, amely érték nem lehet magasabb/alacsonyabb, mint az egyedi kölcsönszerződés korábbi hatályos referencia értéke hatályba lépésének napja és az új hatályos referencia érték hatályba lépésének napja között a pénzpiacra jegyzett mértékadó kamatláb legmagasabb/legalacsonyabb értéke. Hitelező a kamatváltozás1-vel érintett új törlesztő részletek összegét a THM számításához használt képlet segítségével úgy határozza meg, hogy az új törlesztő részleteknek a mértékadó kamatláb új hatályos referencia értékével, a kamatváltozás1 hatályba lépésének napjára számított diszkont értéke változatlan maradjon. A kamatváltozás I. tényét, továbbá a mértékadó kamatláb új hatályos referencia értékét a hitelező hirdetményben teszi közzé. Az egyedi kölcsönszerződés megváltozott törlesztő részleteiről a hitelező a kölcsönbe vevőt értesíti.

III/6.: az esedékessé vált törlesztő részletekre jutó kamatváltozás II.-t a hitelező utólag - a hirdetményben közzétett gyakorisággal - terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II. összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket eléri. A szerződés megszűnésekor a hitelező a ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II. kiterheli, illetve jóváhagyja.

IV/2.: a kölcsönbe vevő köteles az egyedi kölcsönszerződésben és a kamatváltozást terhelő bizonylatokban meghatározott fizetési kötelezettségének legkésőbb az esedékesség időpontjában eleget tenni. Sem a számla, illetve készpénz átutalási megbízás hiánya, sem az, hogy a hitelező az esetleges inkasszós jogával nem él, valamint az a körülmény, hogy a kölcsönbe vevő az ingatlant nem vette birtokba, a kölcsönszerződésben meghatározott fizetési kötelezettség teljesítése alól nem mentesít és nem módosítja az esedékesség időpontját sem.

IV/6.: amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt mértékadó devizanem nem magyar forint (HUF), a kölcsönszerződés deviza alapú szerződés, amely esetben a kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó deviza nem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke jelenleg az euróhoz és az euróhoz kötött devizák esetében az intervenció sáv nagyság alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent a deviza és az euró keresztárfolyamának változása.

A VII.1. a szerződésszegés eseteit tartalmazta. Így - egyebek mellett - :

VII/1a) pont: a kölcsönbe vevő első alkalommal 15 napot meghaladó fizetési késedelembe esik és a hitelező által meghatározott póthatáridőben sem teljesít.

VII/1g) pont: a kölcsönbe vevő hitelképtelenné válik.

VII/1j) pont: a kölcsönbe vevő ellen felszámolási, végrehajtási eljárás vagy végelszámolás eljárás indul.

VII/1k) pont: a kölcsönbe vevő saját maga ellen csődeljárást kezdeményez (a szerződésszegés jogkövetkezményei).

2009. augusztus 1. napján lépett hatályba a 2.. számú, alperesi üzletszabályzat amelynek preambulum II.7. pontja szerint az üzletszabályzatokban a II. fejezet került módosításra a Magatartási Kódex és a 2009. évi CL. törvény rendelkezéseinek megfelelően. A módosítás lényege

szerint beiktatásra került a Magatartási Kódex által meghatározott oklista, amely részletesen meghatározza azokat az okokat, mely bekövetkezte esetén a finanszírozó jogosult az ügyleti kamat megváltoztatására azzal, hogy azok bekövetkezte önmagában nem feltétlenül eredményezi a kamat módosítását. A finanszírozó a feltétel bekövetkezte esetén alapos elemzés után dönt a szerződés kamatelemének egyoldalú módosításáról, melyet az árazási elvekben foglaltaknak megfelelően hajt végre. Amennyiben a kamatmódosítás alapjául szolgáló feltételek a kamat csökkentését teszik lehetővé, úgy a finanszírozó köteles a hátralévő díjakban a kamatcsökkentést az árazási elvekben foglaltak szerint érvényesíteni.

A preambulum III. részében rögzítésre került, hogy az alperes jogelődje 2011. január 1. napjától saját devizaárfolyamot képez, amely a kialakult banki gyakorlat szerint történik, a jegyzésre vonatkozó irányelveket az árazási elvek tartalmazzák.

A II/B/I. pont meghatározza a referencia kamatláb változásából eredő kamatváltozás fogalmát, mely szerint tekintettel arra, hogy a referencia kamatláb a nyilvánosság számára hozzáférhető, mindenkor kamatláb, melynek mértékére a hitelezőnek nincs ráhatása, a hitelező a referencia kamatláb változásából eredő kamatváltozás jogosult és köteles, a még nem esedékes törlesztő részletekben a kölcsönbe vevővel szemben érvényesíteni, amely a még hátralévő törlesztő részletek emelkedését, illetve csökkenését eredményezi. Ebben az esetben a hitelező nem köteles a hatályba lépést megelőzően a kölcsönbe vevőt értesíteni, és a kölcsönbe vevőt nem illeti meg a szerződés díjmentes felmondásának joga. A hitelező a referencia kamatlábváltozásból eredő törlesztő részletek változásáról rendszeresen küldött fizetési értesítőben ad tájékoztatást.

II/B/II: nem a referencia kamatláb változásából eredő (rendkívüli) kamatváltozás esetén a hitelező kizárólag a magatartási kódexben meghatározott oklista szerinti valamely feltétel bekövetkezte esetén jogosult a kamatot az ügyfél számára kedvezőtlenül, egyoldalúan módosítani.

A II/B/III 4. pontokban került szabályozásra az alperes eljárása a nem referencia kamatláb változásból eredő kamatváltozás esetére és meghatározásra került, hogy a hirdetményben közzétett díjak és költségek módosítására az alperes évente maximálisan a KSH által közzétett éves, átlagos infláció mértékének megfelelően jogosult, mely nem minősül rendkívüli díj és költségemelésnek. A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj vagy költség bevezetésével és az egyes díj vagy költségelemek szerződésben meghatározott számítási módja egyoldalúan a kölcsönbe vevő számára kedvezőtlenül nem módosítható.

II/B/V. pont szerint, ha a rendkívüli kamat, díj, költség változás a fizetendő díjak emelkedéséhez vezet, a kölcsönbe vevő a hatályba lépést megelőzően jogosult a szerződés előtörlesztésére azzal, hogy a hitelező jelen esetben díjfelszámításra nem jogosult. A kölcsönbe vevő olyan időben köteles a szerződés díjmentes előtörlesztését kezdeményezni, hogy a szerződés futamidő előtti lezárásához szükséges teljes összeg a hitelező bankszámláján jóváírásra kerüljön a rendkívüli kamat, díj és költségváltozás hatályba lépésének napjáig.

A kölcsön folyósításáról rendelkező III. fejezet 1/c. pontja szerint lakossági kölcsönnyújtás esetén annak egyik feltétele, hogy a kölcsönbe vevő a hitelező által előírt feltételekkel közjegyzői okiratba foglalt tartozás elismerő nyilatkozatot tegyen.

III/2. pont szerint a hitelező jogosult a kölcsönt a kölcsön folyósítása feltételeinek maradéktalan teljesítése hiányában is folyósítani, amennyiben a kölcsön visszafizetését a hitelező megítélése szerint a feltételek nem teljesülése nem veszélyezteti.

V/4. pont szerint a hitelező jogosult a folyósított kölcsön összege után ügyleti kamatot felszámítani. A szerződés kötési kamat megegyezik az ajánlati kamattal. A folyósítási kamat a szerződés kötési kamattól a folyósítás napjától függően eltérhet. A folyósítási kamat számítása a kölcsön folyósításának időpontjában meghatározott képlet alapján történik.

V/5. pont: az esedékessé vált törlesztő részletekre jutó árfolyamváltozás I.-t a hitelező utólag - a hirdetményben közzétett gyakorisággal - terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi árfolyamváltozás egy összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket eléri. A szerződés

megszűnésekor a hitelező a ki nem terhelt, valamennyi nagy árfolyamváltozás1-gyet kiterheli, illetve jóváírja.

A kölcsönbe vevő fizetési kötelezettségeit szabályozó VII/2. pont szerint a kölcsönbe vevő köteles az egyedi kölcsönszerződésbe és a kamatváltozást terhelő bizonylatokban meghatározott fizetési kötelezettségeinek legkésőbb az esedékesség időpontjában eleget tenni. Sem a számla, illetve készpénzátutalási megbízás hiánya, sem az, hogy a hitelező az esetleges inkasszós jogával nem él, valamint az a körülmény, hogy a kölcsönbe vevő az ingatlant nem vette birtokba, a kölcsönszerződésben meghatározott fizetési kötelezettség teljesítése alól nem mentesít és nem módosítja az esedékesség időpontját sem.

VII/3. pont szerint, amennyiben a kölcsönszerződés módosítására - beleértve a törlesztő részletek esedékességének, illetve mértékének változtatását is - a kölcsönbe vevő kezdeményezésére kerül sor, hogy a kölcsönbe vevő köteles a hitelezőnek a hirdetményben közzétett szerződés módosítási díjat megfizetni.

VII/5. pont alapján, amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt mértékadó devizanem nem magyar forint, a kölcsönszerződés deviza alapú szerződés, amely esetben a kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat.

VII/6.: a kölcsönbe vevő köteles a hirdetmény szerinti költségeket - azok felmerülése esetén - a hitelezőnek megtéríteni.

A szerződésszegés jogkövetkezményeiről rendelkező X.1/1. pontja szerint a hitelező jogosult a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondani, amennyiben a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésben foglalt kötelezettségeit megszegi, különösen - egyebek mellett - b.) pont szerint, ha a kölcsönbe vevő második alkalommal is fizetési késedelembe esik anélkül, hogy a hitelező - akár első alkalommal is - a teljesítésre írásbeli felszólítást küldene és póthatáridőt jelölne meg.

g) pont szerint a kölcsönbe vevő hitelképtelenné válik.

XI. pont a kölcsönszerződés futamidő lejárta előtti megszűnése körében a felmondás a kölcsönszerződést megszünteti, aminek következtében a kölcsönbe vevő alábbi tartozása a felmondás hatályba lépésének napján, egy összegben esedékessé válik:

- a felmondás napján fennálló tőke- és ügyleti kamattartozás,

- a kintlévőségi eljárás lefolytatásának hirdetményben közzétett ügyviteli költsége,

- a felmondás napjáig esedékes meg nem fizetett valamennyi árfolyamváltozás I.-t és a felszámított kamatot,

- valamint a XI.1.c) pont utolsó bekezdésében meghatározott képlettel számított árfolyamváltozás II.-t.

Az alperesi jogelőd aktuális hirdetményei tartalmazták, hogy mely üzletszabályzatra vonatkoznak, továbbá az ügyfelek részére írásban szolgáltatott információk esetenkénti nettó díjtételét, a devizaalapú lízing és kölcsönszerződések esetén a kamatkülönbözet II-re vonatkozó szabályokat, a szerződés módosítással kapcsolatos nettó külön eljárási díjakat, a szerződés módosítására a káreseményekkel, valamint a kintlévőség kezelés nettó külön eljárási céljaival kapcsolatos szabályokat, mértékeket és összegeket. Rögzítették azt is, hogy a késedelmi kamat a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese.

Az alperesi jogelőd, mint jogosult, valamint a X... Kft. és a II. r. felperes, mint kötelezettek 2018. október 2. napján - a kölcsönszerződésben írtaknak megfelelően - keretbiztosítéki jelzálogjog és opciós szerződést is kötöttek. A keretbiztosítéki jelzálogjog szerződések tartalmazták, hogy a zálogkötelezett kizárólagos tulajdonát képező ingatlanokra egyetemlegesen azt 435 millió forint erejéig alapítják. A szerződés 12. pontjában a zálogkötelezett kötelezte magát annak tűrésére, hogy a

jogosult a követelésének biztosítására szolgáló zálogtárgyból kielégítést keresen, ha a zálogkötelezett és/vagy a X... Kft. nem teljesítik a zálogszerződéssel biztosított tartozásaikat, vagy egyéb okból a jogosultnak a zálogból való kielégítési joga megnyílik.

Az opciós szerződés szerint a vételi jog az opciós szerződés aláírásától számított 5 éves időtartamra szól, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja jogát a hitelező, ameddig vele szemben a biztosított kölcsönszerződésekből és a jövőben esetlegesen létrejövő egyéb finanszírozási szerződésekből eredő tartozásokat a kötelezettek, kölcsönbe vevők, illetve mint garantőrök maradéktalanul nem teljesítették. Az opciós vételár megállapítását az egyes ingatlanok vonatkozásában a szerződés 8) pontja szabályozta. A 9. pont szerint a hitelező vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kötelezettek a kölcsönszerződésekben és a jövőben esetlegesen létrejövő egyéb finanszírozási szerződésekből megjelölt bármely esedékes időpontban - az esedékességet követő 15 napon belül - akár részben vagy egészben nem tesznek eleget valamely fizetési kötelezettségüknek, illetve a kötelezettek, mint garantőrök sem tesznek eleget a jogosult által írásban megjelölt határidőn belül, vagy ha a kölcsönszerződések bármelyik bármely okból azonnali hatállyal felmondásra kerül.

A garancia (készfizető kezesi) szerződésekben a garantőrök (kezesek) helytállási kötelezettséget vállaltak a kölcsönszerződésekben megjelölt tartozásokért, beleértve a járulékos költségeket, valamint a kölcsönbe vevők - a kölcsön szerződésszegés miatti felmondása esetén - terhelő kártérítési kötelezettséget is. Vállalták, amennyiben a kölcsönbe vevő fizetési kötelezettségének esedékességgel nem tesz eleget, maguk fognak helyette a jogosultnak teljesíteni. A szerződés tartalmazta az egyedi kölcsönszerződések létrejöttének tényét és rögzítette, hogy azok elválaszthatatlan részét képezi az üzletszabályzat, melyet a kezesek is ismernek. A készfizető szerződéseket közjegyzői okiratba foglalták.

Az alperes a X... Kft-vel, valamint a II. rendű felperessel kötött kölcsönszerződéseket, valamint a felek közötti lízingszerződéseket 2010. szeptember hó 06. napján - az adósok késedelembe esése miatt - azonnali hatállyal felmondta. Bejelentette azt is, hogy a II. rendű felperessel kötött szerződés vonatkozásában a **1. település neve** 1922/6. hrsz. alatti, míg a X... Kft-vel kötött szerződés vonatkozásában a **1. település neve** 1922/9. hrsz.-ú ingatlanra alapított vételi jogát gyakorolja. Továbbá felszólította II. rendű felperest, a felmondással egyösszegben esedékessé vált 231.076.236,- forint, míg a X... Kft-t 315.110.610,- forint megfizetésére. Tájékoztatta a feleket a bekövetkezett alperesi jogutódlásról. A felmondásokat és a fizetési felszólításokat a III-VI. rendű felperesekkel, mint készfizető kezesekkel is közölte.

Az alperes a **1. település nevei** Körzeti Földhivatalhoz 2010. szeptember 22. napján benyújtotta kérelmét tulajdonjoga bejegyzése iránt a vételi jog gyakorlásával érintett **1. település neve** 1922/6. és 9. hrsz.-ú ingatlanokra.

Az ingatlan-nyilvántartási hatóság - megismételt eljárásban - 2014. január 7. napján kelt 30070/2014/20100922. számú összefoglaló határozatával a **1. település neve** 1922/6. és a 1922/9. hrsz. alatti ingatlanra az alperes tulajdonjogát adásvétel jogcímén bejegyezte. A fellebbezés folytán eljáró Vas Megyei Kormányhivatal Földhivatala 2014. február 17. napján kelt 30007/2/2014. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. A másodfokú hatóság jogerős határozatával szemben a II. rendű felperes annak felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál, amely 2014. július hó 10. napján kelt 10.K.27066/2014/14. sorszámu jogerős ítéletével a jelen per II. rendű felperesének keresetét - amely szerint az alperessel kötött deviza-alapú szerződés érvénytelen, következésképp az annak járulékos szerződését képező vételi jogot alapító szerződés sem lehet érvényes - elutasította. A **2. település neve** 255. hrsz. alatti ingatlan vonatkozásában az alperes tulajdonjog bejegyzése iránti kérelme 2010.10.29. napján érkezett az ingatlan-nyilvántartási hatósághoz, mely az alperes tulajdonjogát a

30120/2014/2010.10.29. számú határozatával jegyezte be.

A Szegedi Ítéltábla 2012. október hó 26. napján kelt Gf.I.30.244/2012/4. sorszámú jogerős ítéletével a Szegedi Törvényszék 7.G.40.167/2011/22. sorszámú ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta. A Szegedi Ítéltábla ezen jogerős ítéletét a Kúria 2014. július hó 1. napján kelt Gfv.VII.30.244/2014/2. sorszámú ítéletével hatályában fenntartotta. Ebben a perben jelen per felperesei felperesként elsődlegesen a Svájci Nemzeti Bank báziskamatán, és annak változásain alapuló számadásra kérték kötelezni jelen per alperesét, egyben annak megállapítására, hogy az általuk készített elszámolás helyes. Arra hivatkoztak, hogy az alperesi felmondás napjáig a kölcsönszerződések kapcsán az általuk keresetükben megjelölt összegű túlfizetésben voltak, ezért szerződésszegést nem követtek el. Előadták azt is, hogy a kölcsönszerződések részben érvénytelenek.

A jogerős ítélet elsődlegesen megállapította, hogy a X... Kft. és a II. rendű felperes által az alperes jogelődjével kötött kölcsönszerződések nem fogyasztói szerződések. Megállapította továbbá azt is, hogy a létrejött kölcsönügyletek nem forint, hanem deviza-alapú kölcsönszerződések, és az árfolyamváltozásból eredő törlesztőrészletek nagyságát befolyásoló kockázatot ilyen típusú szerződések esetén a bank az alacsonyabb ügyleti kamat ellensúlyozásaként hárítja át az ügyfélre. Így önmagában az a kölcsönszerződés, amelyben a forint árfolyam kedvezőtlen alakulása növeli, erősödése pedig csökkenti a törlesztőrészletek nagyságát, nem tisztességtelen, a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit nem a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével állapítja meg indokolatlanul és egyoldalúan az általános szerződési feltétel támasztójával szerződő fél hátrányára. Az egyedi kölcsönszerződések 11. pontja egyértelmű abban, hogy nem forint alapú kölcsön folyósítására került sor, mert mértékadó devizanemként a CHF-et jelölték meg. A felperesek által elismerten átvett üzletszabályzat I.11., I.12.c., I.14-17.b. és c. pontjainak rendelkezéseiből is ez következik. A szerződési kikötések tartalma egyértelmű, az adósok az adott helyzetben általában elvárható gondosság és kellő körültekintés mellett mindezeket megismerhették. A felek célja valós ügyleti akarata deviza-alapú kölcsönszerződés megkötésére irányult. Az, hogy a kölcsönszerződések csupán a mértékadó devizanemet tartalmazzák, a forintban nyújtott kölcsönnek a CHF aktuális árfolyama alapján számított CHF-ben kifejezett összegét nem, a szerződések létrejöttét, érvényességét nem befolyásolja. A szerződések létrejötte szempontjából lényeges körülmény a rendelkezésre bocsátott forintösszegek meghatározása volt. Az árfolyamváltozás kockázatának az adósokra történt szerződéses telepítésével kapcsolatban hangsúlyozta a jogerős ítélet, hogy az nem jelent egyoldalú szerződésmódosítást. A kamat meghatározása szempontjából a jogerős ítélet kitért arra is, hogy az üzletszabályzat I.12.c., valamint I.17.b. és c. pontjában rögzített kamatváltozások, illetőleg referencia kamatláb az átláthatóság követelményét nem sértik. Megállapította, hogy miután a felperesek elsődlegesen marasztalási keresetet terjesztettek elő, az egyes kikötések érvénytelenségének megállapítására irányuló kérelmek e marasztalási kereset indokaiként szerepeltek, és az elsőfokú bíróság mindazon szerződési kikötéseket, amelyek ezen igény eldöntéséhez szükségesek voltak, így a 1. üzletszabályzat I.12.c., d. pontját, 13.b. pontját, 14., 15., 16., 17., 19. pontját, III/5., 6. pontját, IV/2., 6. pontját, VII/1/a. és g., valamint j. és k. pontját, valamint a HIT/2009.08.01. számú üzletszabályzat 7. Preambulum III., II/B/I., B/II., III., IV., V., V/4., 5., VII/2., 3., 4., 5., 6., X/1/a., b., c., g., XI/3.a., és XII. pontját érdemben vizsgálta. Továbbiak vizsgálatára nem kerülhetett sor, mert a szerződések az alperes jogszerű felmondása következtében megszűntek, az elszámoláskor pedig az alperes e kikötések alapján végleges elszámolása szerint igényt nem közölt. Tévesnek ítélte a felperesek érvelését a kölcsönszerződések lehetetlenné válásával összefüggésben is, mert a szerződés megkötésével vállalták az árfolyamváltozásból eredő kockázatot (üzletszabályzat IV/6. pontja), ezért számolniuk kellett a szerződéskötéskor azzal, hogy az esetleges, akár jelentős forint árfolyamromlás teljesítésüket megnehezíti. Amennyiben ez a hivatkozás lehetetlenülési okként

elfogadható volna, akkor is csak azt lehetne megállapítani, hogy a lehetetlenülésért egyik fél sem felelős, ezért ha emiatt szűnt volna meg a kölcsönszerződés, annak jogkövetkezménye a pénzüintézet által nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékének megfizetése lenne, amely megegyezik a felmondás miatti megszűnés kapcsán felpereseket terhelő fizetési kötelezettséggel (Ptk. 312. § (1) bekezdés; 319. § (2) bekezdés). A kölcsönszerződéseket biztosító mellékkötelezettségek tekintetében megállapította, hogy az ingatlanokra jelzálogjog alapítása törvényi rendelkezésekkel összhangban történt, valamint, hogy a garancia - tartalmilag kezességi - szerződések is megfeleltek a jogszabályoknak.

Az I.-II. r. felperesekkel szemben indult felszámolási eljárások kezdő időpontja 2013. március 18. A X... Kft. felszámolás folytán megszűnt, melynek közzétételére 2014. szeptember 25. napján került sor a Céglőzlőnyben.

A Szegedi Ítéltőábla 2015. december hó 11. napján kelt Pf.I.20.682/2015/5. sorszámú jogerős ítéletével helybenhagyta a Szegedi Tőrvényszék 23.P.20.744/2014/18. sorszámú keresetet elutasító ítéletét. A perben a felperesek elsődlegesen a felmondás érvénytelenségének megállapítását, másodlagosan a kölcsönszerződés semmisségének megállapítását kérték. Keresetükben azzal érveltek, hogy az alperesnek módja lett volna az államtól, mint garantőtől a megemelkedett törlesztőrészletek arányos részét lehívni, az adósok terheit csökkenteni, aminek elmulasztása az adós késedelmét kizáró jogosulti késedelemként, és a Ptk. 4. §-ában foglalt együttműködési alapelv megsértéseként értékelhető. Utaltak a Ptk. 205. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértésére is. Másodlagos kereseti kérelmüket a Ptk. 239/A. § (1) bekezdésére alapították, és jogkövetkezmények levonása nélkül kérték a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását arra hivatkozással, hogy a kölcsön összege nem került egyértelműen meghatározásra, miután azt a deviza árfolyamváltozása, a deviza árfolyamrás változása, illetve a költségek befolyásolják. A kölcsönösszeg megjelölése eleve nem történt meg, ezért a kölcsönszerződés létre sem jött. A 6/2013. PJE határozat a szerződés részbeni érvénytelenségére alkalmazandó és az EU 93/13/EGK irányelv szerint a „maradék” érvényes szerződés tartalom kötelező a felekre. Ezért a szerződés a Ptk. 523. § (1) bekezdésébe ütközik, illetőleg akarathibás.

A Szegedi Ítéltőábla 2015. december hó 9. napján kelt Pf.II.20.755/2015/6. sorszám alatti jogerős ítéletével a Szegedi Tőrvényszék 23.P.20.745/2014/22. sorszámú keresetet elutasító ítéletét helybenhagyta. A felperesek ebben a perben is elsődlegesen a kölcsönszerződés, másodlagosan a szerződés felmondása érvénytelenségének megállapítását kérték. A kölcsönszerződésbe beépítésre kerültek a Hpt. fogyasztói szerződésekre vonatkozó 213. §-ának rendelkezései, ami nem hagyható figyelmen kívül a szerződés fogyasztói, fogyasztási jellegének megítélésakor. A szerződés tárgya, a kölcsön összege nem került egyértelműen meghatározásra, miután azt a deviza árfolyamváltozása, a deviza árfolyamrás változása, illetve a költségek befolyásolják, az sérti a Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a szerződés jogszabályba ütköző és semmis. Hangsúlyozták, hogy a perbeli szerződés forint hitel, mivel a szerződés szővege devizára utaló kifejezést nem tartalmaz. Tisztességtelennek tekintették az árfolyamváltozásból eredő többletteleher adósra történő áthárítását, valamint az árfolyamrás alkalmazására vonatkozó kikötéseket is. Hivatkoztak arra is, hogy a szerződés nem tartalmazza a költségeket, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés b.) és c.) pontja alapján is érvénytelen. Másodlagos indokként kifejtették, hogy a 2008-ban létrejött megállapodás alapján az alperesnek módja lett volna az államtól, mint garantőtől a megemelkedett törlesztőrészletek arányos részét lehívni, csökkentve az adós terheit, melynek elmulasztása az adós késedelmét kizáró jogosulti késedelemként, és a Ptk. 4. §-ában foglalt együttműködési alapelv megsértéseként értékelhető. Hivatkoztak továbbá arra, hogy az adóssal szemben indult felszámolási eljárásra tekintettel, az alperesnek velük, mint kezesekkel szemben követelése nem lehet, mert a kezesi

kötelezettség, mint járulékos kötelem osztja a főkötelem sorsát, így az csak a felszámolási eljárás keretében értelmezhető.

A Szegedi Törvényszék P.21.224/2012. szám alatt folyamatban volt eljárásában az alperes 2.. számú üzletszabályzatának egyes rendelkezései tisztességtelenségét vizsgálta.

A felperesek 2016.03.30. napján előterjesztett pontosított keresetükben az alábbiakat adták elő.

Elsődlegesen kérték megállapítani, hogy az alperes és a **X... Kft.** között 2008.10.01. napján létrejött kölcsönszerződés és az ahhoz kapcsolódó, a III-VI. rendű felperesek és az alperes között létrejött kezesi szerződés a **X... Kft.** felszámolásának befejeződése időpontjában megszűnt a Ptk. 323. § (1) bekezdése alapján. Az alperes követelését a felszámolási eljárásban nem érvényesítette, azt a felszámolás elrendelésének időpontjáig, 2013.03.18. napjáig a felszámolóknak nem jelentette be. Ezért a biztosítéki szerződésekkel érintett **1. település neve** 1922/6. és 9. hrsz-ú ingatlanra, valamint a II. rendű felperes tulajdonában volt **2. település neve**, 255. hrsz-ú ingatlanra az alperes tulajdonjogának bejegyzése érvénytelen, mert, ha a hitelező az adóssal szembeni követelését a felszámolás kezdő időpontjáig nem érvényesíti, azt a felszámolási eljáráson kívül már nem teheti meg. Ebből következően a kezesi szerződések, mint biztosítékok is csak a felszámolási eljárás keretében lettek volna érvényesíthetők. A **X... Kft.** 2014.09.25. napján felszámolással megszűnt, ezért ezen a napon a biztosítéki célú engedményezési szerződések is megszűntek.

Kérték azt is megállapítani, hogy a II. rendű felperes és az alperes közötti Sz1.-hez kapcsolódó felperesi kezesi szerződések a felszámolás elrendelésével kötötték, és az alperes között hatálytalanná váltak, mert a kezesi szerződésből származó követelések a felszámolás elrendelését követően csak annak keretében érvényesíthetők. A II. rendű felperes által megszűnt **X... Kft.**-vel kötött kezesi szerződése is utóbbi felszámolásával megszűnt, a kezesi vagyon a felszámolási vagyonhoz tartozik, abból alperes hitelezői igényét nem érvényesítette.

Kérték annak megállapítását is, hogy a II. rendű felperes és az alperes között létrejött Sz1.-hez kapcsolódó követelés, valamint, a **X... Kft.**, valamint a II-VI. rendű felperesek és az alperes közötti kezesi szerződésekből eredő követelések is csak a felszámolási eljárás keretében érvényesíthetők.

Kérték annak megállapítását, hogy a közérdekű kereset tárgyában a Szegedi Törvényszék 13.P.21.224/2012. szám alatt folyamatban volt eljárásban hozott ítéletben az alperes **lízingszerződés száma**.szgkpü lízingszerződése megjelölt pontjai alapján a perbeli kölcsönszerződések és az üzletszabályzat megjelölt pontjai tisztességtelenek. E pontok nélküli kölcsönszerződések alapján a felperesek nem estek késedelembe, ennek következtében a felmondás, és annak következményei érvénytelenek. Az üzletszabályzat I/19. a. és b. pontjai (árfolyamváltozásra vonatkozóan), a II/a/I.c., 3.II/b/1. és II.1., 2., és 3. pontjai (kamat, költségdíj egyoldalú változására és rendkívüli emelésére vonatkozóan), továbbá a III/3. és 5. pontjai (a kölcsönszerződésből eredő változások közlése az értesítésben és hirdetményben), a IV/1.b., 2.a. és b.5. pontjai (a lízingbevevő kötelezettségeit illetően), a VI/3.b. pont (biztosítási feltételekkel összefüggésben), a VII/4.a., b., d., e., g., h. és a VI., VIII/I/b. és d.) pontok (az azonnali hatályú felmondás körében) tisztességtelenek. A kölcsönszerződések 2. és 11. pontjai érvénytelenek a közérdekű keresetre tekintettel (I).

Másodlagos kereseti kérelmükben kérték megállapítani, hogy - a Kúria devizaalapú szerződések ügyében hozott határozata alapján - az árfolyamrés utólagos költség és kamatmódosítás érvénytelensége miatt nem estek késedelembe, túlfizetésben voltak, ezért a felmondás érvénytelen (Ptk. 302. § b.) pontja, 303. § (3) bekezdése). Előadták, hogy a tudomásszerzés időpontja a Kúria e tárgyban hozott döntése kihirdetésének időpontja, mely a kereseti hivatkozás után vált ismertté, ezért az nem tekinthető elkésztettnak (II).

Harmadlagos kereseti kérelemként azt kérték megállapítani, hogy a szerződések megkötését - 2008. október 2. - követően 1 éven belül az átlag 150 HUF/CHF-ről 190 HUF/CHF-re emelkedett az árfolyam, drasztikus mértékben megemelve az adósok terheit, mely a törlesztés teljesítését ellehetetlenítette. Ez olyan körülmény, amelyért egyik fél sem felelős, azonban a Ptk. 312. § (1)

bekezdése alapján az adós teljesítése ellehetetlenült, ennek folytán a kölcsönszerződések megszűntek (III).

A negyedleges kereseti kérelem annak megállapítására irányult, hogy a 87/102/EGK irányelv 2. cikke alapján a szerződés egyoldalú alperesi módosítást lehetővé pontjai jogszabályellenesek, emiatt a szerződés érvénytelen, annak érvényben maradt részei alapján nem estek késedelembe, és nem maradtak el a törlesztéssel (IV.).

Ötödleges kereseti kérelemként előadták, hogy az alperes hivatalból ismerte a CHF/HUF adósokra hátrányos változásának irányát, de azt előttük elhallgatta, ezért az utólagos módosulás anyagi következményeit alperesnek kell viselnie, mert a Ptk. 4-5. §-a szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. Ezért a szerződések 2. és 11. pontjai, valamint az üzletszabályzat 12.c., d., 13.b., 17.b., c., III., IV., V., VI. és IV/6. pontjai nem részei a szerződéseknek (V).

Bizonyítékként hivatkoztak a Svájci Nemzeti Bank elnökének a Magyar Nemzeti Bankhoz 2004. évben írt levelére a deviza-alapú kölcsönökkel kapcsolatban, **tanú 1. neve** pénzügyi vezető tisztviselő tanúvallomására, az árfolyam trend grafikon előrejelzésre, a BÉT 2004. évi árfolyamváltozás előrejelzésére. Bizonyítási indítványként kérték meghallgatni a Magyar Nemzeti Bank 2004-2005. évi vezetőit, az alperes kötelezését arra, hogy csatolja az árfolyam és kockázatelemző részlege tevékenységi körének leírását, valamint arra, hogy a szerződéskötések időpontjában mekkora volt a bruttó kölcsönözhető deviza betétállománya, illetőleg mekkora volt a bruttó kölcsönzött deviza-alapú kölcsönállománya.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a felperesek által hivatkozott okokból a megjelölt szerződési és üzletszabályzati rendelkezések nem érvénytelenek, nem tisztességtelenek, nem semmisek. Utalt arra is, hogy a tisztességtelenség megtámadási kategória, melyre vonatkozó határidőt a felperesek elmulasztották.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperesek keresetét elutasította.

Megállapította, hogy a kölcsönbevevő I. és II. rendű felperesek, és az alperesi jogelőd között létrejött kölcsönszerződések nem minősülnek fogyasztói szerződésnek, figyelemmel a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 4. § (1), (2) bekezdésére, valamint 3. § (1) bekezdés b.) pontjára.

Megállapította azt is, hogy a kölcsönügyletek nem forint, hanem deviza-alapú kölcsönszerződések. Ezzel kapcsolatban utalt a Ptk. 209. § (1) bekezdésére, valamint a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.244/2012/4. sorszámú ítéletének indokolásában kifejtettekre.

Álláspontja szerint az, hogy az egyedi szerződések csupán a mértékadó devizanemet tartalmazták, a forintban nyújtott kölcsönnek a CHF aktuális árfolyam alapján számított CHF-ben kifejezett összegét nem, a szerződések létrejöttét, érvényességét nem befolyásolja.

A közérdekű kereset kapcsán a Szegedi Törvényszék előtt 13.P.21.224/2012. szám alatt folyamatban volt perrel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a felperesek által az alperesi jogelőddel kötött kölcsönszerződések részét képező üzletszabályzat nem a közérdekű perben vizsgált **lízingszerződés száma.** számú üzletszabályzat, hanem az egyedi kölcsönszerződések 7. pontjában írtak szerinti **1.** számú üzletszabályzat volt. Ezért a közérdekű perben hozott ítélet a jelen perrel érintett kölcsönszerződések részét képező üzletszabályzatokra nem vonatkozik. Ezen túl utalt arra, hogy a tisztességtelenség egyébként sem semmisségi, hanem megtámadási kategória, és miután a felek között nem fogyasztói szerződés jött létre, ezért a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésében rögzített érvénytelenség jogkövetkezményeit alkalmazni nem lehet. A Ptk. 209/A. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazása jöhetne szóba, mely szerint az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja. Miután a kölcsönszerződések szerinti első részletek esedékessége 2008. november 5. napja volt, a

keresetlevél pedig 2012. december 17. napján, tehát - Ptk. 236. § (2) bekezdés c.) pontjára figyelemmel - egy éven túl érkezett a bírósághoz, ezért a felperesek a megtámadási határidőt elkésték.

A kölcsönszerződések 11. pontjában szereplő meghatározás azt jelenti, hogy a kölcsönszerződés CHF alapú, mely rendelkezés nem érvénytelen. Megjegyezte, azon üzletszabályzati rendelkezések, melyekre a felperesek 23. sorszám alatti keresetpontosításukban hivatkoztak, nem váltak a kölcsönszerződések részévé, ezen túl a felperesek által hivatkozott közérdekű perben keletkezett jogerős ítélet a **lízingszerződés száma.** számú üzletszabályzatra vonatkozóan érdemi vizsgálatot nem végzett.

A semmisségi okok vizsgálata után a felperesek másodlagos kereseti kérelmet illetően megállapította, hogy az a kölcsönszerződések felmondása érvénytelenségének megállapítására irányult. Kifejtette, hogy ez a kereseti kérelem azonban nem a felmondások érvénytelenségének, hanem jogszerűtlenségének megállapítására irányult. Ezért vizsgálta, hogy a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset feltételei fennállnak-e, azonban azok hiányában - mint jelen esetben - megállapításnak nincs helye.

A harmadlagos kereseti kérelem kapcsán kifejtette, hogy a szerződések és az üzletszabályzatok szerint a felperesek az árfolyam-különbözetet vállalták, ezért az arra vonatkozó szerződéses rendelkezések nem érvénytelenek.

A negyedleges kereseti kérelemmel kapcsolatban álláspontja az volt, hogy az árfolyamváltozás nem jelenti a szerződések egyoldalú módosítását, az kifejezetten a szerződés rendelkezései alapján változik a referencia kamat függvényében, ekként az nem minősül a szerződés módosításának, ezért kihatása sem lehet a felperesek késedelmére.

A felperesek ötödleges kereseti kérelme kapcsán rámutatott, hogy az abban írt üzletszabályzati pontok nem a felek kölcsönszerződésének részévé vált üzletszabályzatra, hanem a közérdekű perben hivatkozott üzletszabályzatra vonatkoznak, mely a perbeli kölcsönszerződések részévé nem vált.

Miután a perbeli szerződések és a perbeli szerződések részévé vált üzletszabályzat rendelkezései nem semmisek, a tisztességtelenséget illetően pedig a felperesek megtámadásukkal elkéstek, ezért ezen okból sem állapítható meg a szerződések érvénytelensége.

Hangsúlyozta azt is, hogy az alperesnek nincs követelése a felperesekkel szemben, ebből következően olyan igénye sincs, melyet a felszámolási eljárásban kellett volna érvényesítenie, ezért a felperesek arra való hivatkozása, hogy a felszámolás folytán történő megszűnések, illetőleg felszámolási eljárások gátját képezték a tartozás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének, súlytalanok.

Ezért a keresetet, mint alaptalant elutasította azzal a megjegyzéssel, hogy nincs helye a felperesek által 26/F/2. szám alatti előkészítő iratban írt elszámolás perbeli lefolytatásának sem.

A III-VI. rendű felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereseti kérelmüknek történő helyt adást, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását kérték.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság ítélete anyagi és eljárásjogi szabályokat sért.

Sérelmezték, hogy az általuk csatolt írásbeli bizonyítékokat az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, illetőleg az általuk felajánlott tanúbizonyítást mellőzte. A Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bíróságot kioktatási kötelezettség terheli, ez alperes felé nem történt meg. Az alperes által alkalmazott ún. blankettaszerződések esetén őt terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződéskötés előtt az adóst az általa ismert minden lényeges körülményről részletesen kioktatta és beleszólást biztosított a szerződési feltételek kialakításába. Alperes azonban elhallgatta, hogy a szerződés megkötése előtt már ismerte a HUF/CHF adósra hátrányos irányát, mert arról az MNB tájékoztatta. Ezzel kapcsolatban utaltak az elsőfokú eljárás során hivatkozott bizonyítékokra. Bizonyítási indítványaik indokolatlan elutasításával az elsőfokú bíróság akadályozta őket jogaik gyakorlásában,

mely tisztességtelen eljárás. Az, hogy az árfolyam az adós hátrányára történő változásáról az adós tudott, a szerződés érvénytelenségét vonja maga után. Az alperes jogsértően járt el akkor is, amikor az adósok törlesztőképességének előzetes vizsgálata nélkül egyoldalúan emelte a havi törlesztőrészt, figyelemmel a Hpt. 78. § (4) bekezdésére. Ezek a felmondás érvénytelenségét és érvényes követelés hiányát vonják maguk után, melyek alapján a szerződések csak ezen jogcímet figyelembe véve érvényben vannak.

A közérdekű perben hozott ítélet miatt a keresetükben megjelölt üzletszabályzati pontok és annak alapján a szerződések is érvénytelenek.

A szerződésekbe többek között a Hpt. 211-213. §-ában foglalt olyan feltételeket építettek be, melyeket csak a fogyasztói szerződésekben lehet használni, mivel azok a Hpt. speciális szabályán belüli további szabályok. A bíróságnak állást kellett volna foglalnia abban a tekintetben, hogy ezen feltételek lízingszerződésbe foglalása semmisségi ok-e. Amennyiben úgy dönt, hogy az megengedhető, akkor tisztességtelen eljárás, ha arra vonatkozó indokaikat érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Az elsőfokú bíróság jogszabályt sértett, mert a DH törvények visszaható hatályú alkalmazhatóságát elismerve a felmondás időpontjában fennálló túlfizetés ellenére a felmondást érvényesnek tekintette. A felmondás az elszámolási törvény visszaható hatálya alapján mindenképpen tartalmaz tisztességtelen követelést, ezért az érvénytelen, és az így érvénytelen minden abból eredő következmény is (Ptk. 302. § b.) pontja, 303. § (3) bekezdése).

A zálogkötelezett korlátozott felelősségének figyelmen kívül hagyása is jogszabálysértő, mert a Ptk. 263. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nem történt meg a kötelezettség legmagasabb összegének megjelölése, ezért mind a lízing-, mind a zálogszerződés érvénytelen.

Az EBH 2001.439 számú döntésére hivatkozva fenntartották, hogy a szerződő fél személyének - a felperesi jogelőd - megszűnése miatt, illetve a II. rendű felperes felszámolási eljárása keretében érvényesíthető a követelés, ezért a határozat a Ptk. 323. § (1) bekezdését is sérti.

A kölcsönszerződések nem tartalmazzák a kölcsön devizában is kifejezett összegét, ezért azok forintalapú szerződések, amelyet a Kúria korábban felhívott 2015. év végi döntése is alátámaszt.

Továbbra is fenntartották, hogy a Ptk. 312. § (1) bekezdése szerinti lehetetlenülés miatt a szerződések megszűntek a felmondást megelőző hónapokban.

Továbbra is állították, hogy a kölcsönszerződések 2. és 11. pontjai, valamint az üzletszabályzat 12.c-d., 13.b., 17.b., c., III., IV., V., VI., valamint IV/6. pontjai nem részei a szerződésnek. A szerződések elsődlegesen megszűntek, másodlagosan semmisek, mert a lényeges körülményekről előzetesen nem tájékoztatták őket. Továbbá a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján megtámadás esetén az elévülés nyugszik, ha a jogosult nincs olyan helyzetben, hogy igényét érvényesítse. A DH törvények megjelenésével kerültek abba a helyzetbe, hogy megalapozottan tudomást szerezzenek arról, hogy a szerződések tisztességtelenek, ezért követelésük nem évült el.

Megalapozatlannak ítélték a felmondás érvénytelenségével kapcsolatos elsőfokú álláspontot is. Vitatták, hogy a kereset kizárólagosan megállapításra irányult, azonban az elsőfokú bíróság kötelessége ellenére a petitumban foglalt anyagi igényről érdemben nem foglalt állást, ezért tisztességtelenül járt el. A felmondás érvénytelenségére hivatkozás egyébként sem petitum, hanem jogcím.

A DH törvények visszaható hatályúak, ezért az azt megelőző felmondás tisztességtelen összegeket is tartalmaz, ezért a felmondás érvénytelen, a szerződések pedig ugyancsak érvénytelenek.

Az elsőfokú döntés az előzmények és a bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával állapította meg a korlátlan árfolyamváltozás viselési kötelezettséget.

Téves a felszámolási eljárások kapcsán elfoglalt álláspont is. A felszámolással a felperesi adós, mint szerződési partner megszűnt, ezért a szerződések is megszűntek, azok érvényessége nem foghat helyt, és jogkövetkezményei tekintetében a jövőre nézve hatálytalanok.

A szerződések, mint a megkötésükkor lényeges feltételeket nem tartalmazó szerződések az előzetes

tájékoztatás megsértése miatt gyakorlatilag nem létező szerződések, melyek a Ptk. 205. §, valamint 207. § (6) bekezdéseinek be nem tartásával kötöttek.

Kirívóan törvénysértőnek ítélték a perköltség megállapítása tekintetében azt, hogy a felek egy, maximum két tárgyaláson vettek részt, továbbá az érvénytelenségi per megállapítási per, ahol a pertárgyérték a bíróság hatásköréhez igazodóan 600.000,- forint.

Fellebbezés kiegészítésükben hivatkoztak a C-397/2011. számú ügyben az Európai Bíróság által hozott ítéletre, mely szerint a semmisséget a tagállami bíróságoknak az eljárások minden fokán hivatalból kell vizsgálnia. Fellebbezésük benyújtását követően a Fővárosi Törvényszéken hasonló deviza-alapú szerződéssel kapcsolatos ügyben elhangzott tanúvallomással kapcsolatban hangsúlyozták, hogy a nemzetközi biztosító cég képviselője akként nyilatkozott, hogy a biztosító a nagyobb magyarországi bankokkal kockázatbiztosítást kötött arra az esetre, ha a devizaszerződések az adósok nemteljesítése esetére bedőlnének. A biztosítási kár kifizetése után sem a bank, sem az adós felé megtérítési igénnyel nem kívántak élni. Jelen esetben az alperes refinanszírozó bankja pénzét adta kölcsön, ezért indítványozta ezen biztosító cég magyarországi vezetőjének tanúkénti meghallgatását is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **nem alapos**.

A felperesek látszólagos tárgyi keresethalmazatban több (I.-V. szám alatti) kereseti kérelmet terjesztettek elő. A felperesek, a X... Kft. és az alperesi jogelőd, valamint a II. rendű felperes és az alperesi jogelőd kölcsönszerződéseinek részleges érvénytelenségére hivatkoztak (kereseti kérelem I., II., IV., V. pontja).

A X... Kft., mint I. rendű felperes az elsőfokú eljárás alatt felszámolási eljárás során megszűnt, de a III-VI. rendű alperesek, mint készfizető kezesek felhozhatták a Ptk. 273. § (1) bekezdése alapján a X... Kft. és a II. r. felperesek, mint kötelezettek által kötött szerződésekkel - azok kikötéseivel - kapcsolatos érvénytelenségi hivatkozásokat, mert a szerződés teljes vagy részleges érvénytelensége esetén a kezesi szerződésekben foglalt kötelezettségük alól részben vagy egészben szabadulhatnak, azaz az érvénytelenség megállapítására vonatkozó jogi érdekeltységük fennáll.

A 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 6. pontja szerint, ha a fél keresetében semmisségi okra hivatkozik, a bíróságnak először azt kell vizsgálnia. A bíróság csak ennek eredménytelensége esetén térhet át a fél által felhozott megtámadási okokra, egyéb igények megalapozottságának vizsgálatára.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rögzítette, hogy a kölcsönbe vevő I. és II. r. felperesi gazdasági társaságok, továbbá az alperes között létrejött kölcsönszerződések deviza alapú kölcsönszerződések, melyek nem minősülnek fogyasztói szerződésnek.

A Szegedi Törvényszék 7.G.40.167/2011/22. sorszámu jogerős ítéletében - melyet a Szegedi Ítéltábla Gf.I.20.244/2012/4. sorszámu ítéletével helybenhagyott - megállapította, hogy az I. és II. rendű felperesek, valamint az alperes között devizaalapú szerződések jöttek létre, mely megállapítás utóbb - anyagi jogereje (Pp. 229. §) folytán - már vitássá nem tehető. A döntés kiterjedt arra is, hogy az árfolyamváltozás kockázatának felperesi adósokra való telepítése nem tisztességtelen. Utóbb a Kúria 6/2013. PJE határozatának 2. pontja is rögzítette azt, hogy a deviza-alapú kölcsönszerződés, mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósna jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra, és nem színlelt szerződés. A szerződési terheknek a szerződés megkötését követő - előre nem látható -

egyoldalú eltolódása az érvénytelenség körében nem értékelhető, tekintettel arra, hogy az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésekor kell fennállnia.

A felperesek elsődleges kereseti kérelemként hivatkoztak arra, hogy a Szegedi Törvényszék előtt 13.P.21.224/2012. számon közérdekű kereset kapcsán peres eljárás volt folyamatban, és ezen ítéletben hozott döntés jelen per kölcsönszerződéseire is kihat, és az árfolyamváltozásra, egyoldalú kamat emelésre vonatkozó kikötései érvénytelenek.

A Ptk. 209/B. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételként a fogyasztói szerződés részévé váló tisztességtelen kikötés Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségének megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti a bíróságtól. A bíróság a tisztességtelen kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja a tisztességtelen kikötés érvénytelenségét.

Figyelemmel arra, hogy az I. és II. rendű felperesek által kötött kölcsönszerződések és az ahhoz kapcsolódó biztosítéki szerződések fogyasztói szerződésnek nem minősülnek, ezért ezen szerződésekre nem terjed ki a Szegedi Törvényszék közérdekű kereset kapcsán hozott ítélete.

Továbbá a felperesek e körben a lízingszerződés száma. pénzügyi lízingszerződés általános szerződési feltételeinek tisztességtelenségére hivatkoztak, mely az elsőfokú bíróság helyes hivatkozása szerint nem része a perbeli kölcsönszerződéseknek, azokra a HIT.2006.05.31. számú általános szerződési feltételek vonatkoztak. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ez a kölcsönszerződések érvénytelenségét (részleges érvénytelenségét) nem eredményezi.

A felperesek azonban jelen eljárásban az árfolyamváltozás érvénytelensége kapcsán arra is hivatkoztak, hogy az alperes ismerte az árfolyamváltozás adósokra hátrányos irányát, de azt elhallgatta (ötödleges kereseti kérelme az alperes saját felróható magatartására a Ptk. 4. és 5. §-a alapján nem hivatkozhat). Az utólagos tehernövekedés, és egyoldalú módosítás miatt a kölcsönszerződések 2. és 11. pontjai, valamint az üzletszabályzat 12.c., d., 13.b., 17.b., c., III/4., 5., 6. és IV/6. pontjai nem részei a szerződésnek, az utólagos módosulás következményeit az alperesnek kell viselnie.

Ez a felperesi előadás megtévesztésre való hivatkozást jelent, ami a Ptk. alapján megtámadási ok (Ptk. 210. § (4) bekezdés). A Ptk. 210. § (1) bekezdése szerint, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződésnyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette.

A Ptk. 236. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a megtámadást egy éven belül, írásban kell a másik féllel közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében haladéktalanul a bíróság előtt érvényesíteni. A megtámadási határidő a Ptk. 236. § (2) bekezdés a.) pontja szerint megtévesztés esetén annak felismerésekor kezdődik.

A felperesek 23. sorszám alatti keresetpontosításukban előadott hivatkozása szerint a szerződéskötést követő fél-egy éven belül emelkedtek jelentősen a törlesztőrészek, a kölcsönszerződés felmondására pedig 2010.09.06. napján sor került. Ekkor a felperesek már bizonyosan észlelték az árfolyamváltozás irányát, és ettől számítva a 2012.12.17. napján történt perindításig a fenti, egy éves megtámadási határidő már eltelt, ezért a felperesek megtámadási hivatkozása érdemben nem vizsgálható. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást ezért e körben helyesen mellőzte. Megjegyzi az ítéletábra, a felperesek által csatolt okirati bizonyítékok egyébként sem bizonyítják, hogy az alperes az árfolyamváltozás adósokra hátrányos irányáról tudott, és magatartása az árfolyamváltozást illetően a szerződés megkötésekor megtévesztő volt.

Másodlagos kereseti kérelmükben a felperesek kérték annak megállapítását, hogy a Kúria jogegységi határozata alapján az árfolyamrész és az utólagos költség, illetve kamatmódosítás érvénytelensége miatt nem estek késedelembe, ezért a kölcsönszerződések felmondása érvénytelen.

Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatosan helyesen állapította meg, hogy ez a felperesi hivatkozás nem a felmondás érvénytelenségére, hanem jogszerűtlenségére történő hivatkozást jelenti. Helyes továbbá azon elsőfokú ítéleti rendelkezése is, hogy a felperesek keresete etekintetben megállapítási keresetnek minősül, melynek előterjesztésekor a Pp. 123. § feltételei vizsgálandóak, és mivel a felperesek 26/F/2. számú keresetpontosításukban marasztalás iránti kérelmet is előterjesztettek, ezért megállapítási kereset előterjesztésének helye nincs.

Az ítéletábra utal továbbá arra, hogy a hivatkozott megtámadási okok részben annak ítélt dolog volta, részben elkésztettség miatt érdemben nem vizsgálhatóak.

A Kúria 2/2014. PJE határozat 2. pontja szerint az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő szerződéses rendelkezés akkor tisztességtelen, ha az nem felel meg a fogyasztói kölcsönszerződésben a pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelenségéről szóló 2/2012. (XII.10.) PK vélemény 6. pontjában foglalt elveknek (egyértelmű és érthető megfogalmazás elve, tételes meghatározás elve, objektivitás elve, ténylegesség és arányosság elve, átláthatóság elve, felmondhatóság elve, szimmetria elve). A 3. pont szerint a folyósításkor a pénzügyi intézmény által meghatározott vételi, a törlesztéskor pedig az eladási árfolyamok (különnemű árfolyamok) alkalmazása tisztességtelen.

A Kúria PJE határozata alapján hozott 2014. évi XXXVIII. törvény hatálya - mely az egyoldalú szerződésmódosítás és árfolyamrés alkalmazásának tisztességtelenségéről rendelkezik - szintén a fogyasztói kölcsönszerződésekre terjed ki.

A Szegedi Törvényszék G.40.167/2011/22. sorszámu jogerős ítéletében megállapította, hogy az I. és II. rendű felperesek alperesi jogelődökkel kötött deviza-alapú kölcsönszerződések fogyasztói szerződésnek nem minősülnek, valamint a személyi és a dologi biztosítékokra kötött szerződések sem fogyasztói szerződések. Ez utóbb, - jelen eljárásban - a felek között vitássá már nem tehető, mert az a Pp. 229. § (1) bekezdése alapján szintén ítélt dolog. Miután tehát a korábbi I. és a II. rendű felperesek által kötött szerződések fogyasztói szerződésnek nem minősülnek, ezért nem alkalmazható rájuk közvetlenül sem a Kúria PJE határozata, sem az annak alapján megalkotott DH törvény. Az ítéletábra megjegyzi, hogy a felperesek keresetükben a DH törvényekre nem is hivatkoztak.

A nem fogyasztói szerződés esetén is hivatkozni lehet azonban a szerződés tisztességtelen kikötésére, a tisztességtelen kikötés azonban ez esetben nem semmis, hanem megtámadható feltétel (Ptk. 209. § (1) bekezdése, BDT 2016.3512).

A kamat, díj, költségre vonatkozó egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelensége tekintetében a Szegedi Törvényszék 7.G.40.167/2011/22. számú jogerős ítélete azonban már döntést tartalmaz, abban a peres felek által is alkalmazott HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat 1/12.c., d., 1/13., 1/17., valamint III/5. pontjai megvizsgálásra kerültek.

A Pp. 229. § (1) bekezdése szerint a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazon felek új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerő, res iudicata). Ezért miután ezen üzletszabályzati pontok korábban a tisztességtelenség tekintetében a fenti eljárásban megvizsgálásra kerültek és jogerős döntés született, ezért a Pp. 157. § a.) pontja alapján - figyelemmel a Pp. 130. § d.) pontjára - permegszüntetésnek van helye.

Az árfolyamrés alkalmazásának tisztességtelenségére azonban a felperesek a korábbi perben nem hivatkoztak, így az vizsgálható lenne.

A Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerint a szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja, azaz a nem fogyasztói szerződésnél ez megtámadási ok.

A Ptk. már felhívott 236. § (1) bekezdése szerint a megtámadási határidő egy év, mely a (2) bekezdés c.) pontja szerint részletekben történő teljesítésnél az első teljesítéskor kezdődik. A peres felek által sem vitatottan a kölcsönszerződésekkel kapcsolatos első részlet esedékessége 2008. október 05. napja volt, ezért a megtámadási határidőt az alperes helyes hivatkozása szerint a felperesek elmulasztották. Ezen túl a Kúria 2/2011. PJE határozata 2014.06.16. napján kelt, míg a felperesek 23. szám alatti keresetpontosításukat 2016.03.30. napján terjesztették elő, melyben a Kúria ezen PJE határozatára hivatkoztak, ezért megtámadási határidő ehhez mérten is eltelt.

A felperesek negyedleges kereseti kérelmükben hivatkoztak arra is, hogy a 87/102. EGK irányelv 2. cikke az egyoldalú szerződésmódosítás kapcsán alkalmazandó volt, és annak alapján a korábbi I. és II. rendű felperesek által kötött szerződések semmisek. Ezt az irányelvet azonban az Európai Parlament és Tanács 2008. április 23. napján hozott 2008/98/EK irányelve hatályon kívül helyezte, és új irányelvet fogadott el, amely továbbra is a fogyasztóknak nyújtott hitelekre vonatkozik. Ezen irányelv a jogharmonizáció során a 2015. évi CCXV. törvénnyel a Hpt. rendelkezései közé implementálásra került.

Mint azt az ítéletábra fentebb már kifejtette, a perbeli kölcsönszerződések és azt biztosító szerződések nem fogyasztói szerződések, ezért a felperesek által megjelölt ezen hivatkozások is alaptalanok.

A fentiek alapján ezen - I., II., IV., V. pont szerinti - kereseti kérelmek alapján a szerződési kikötések érvénytelensége nem állapítható meg, ezért nem állapítható meg az sem, hogy a felmondás időpontjában az I. és II. rendű felperesek túlfizetésben voltak, és ezért alperes felmondása jogszerűtlen lenne.

A felperesek harmadlagos kereseti kérelme a szerződés megszűnésének megállapítására irányult, arra hivatkozással, hogy a kölcsönszerződések a Ptk. 312. §-a alapján lehetetlenné váltak. Ez a felperesi hivatkozás res iudicatanak (Pp. 229. § (1) bekezdés) minősül, mert arról a Szegedi Törvényszék 7.G.40.167/2011/22. sorszám alatti ítélete már rendelkezést tartalmaz, mely döntést a Szegedi Ítéletábra Gf.I.30.244/2012/4. sorszámú ítéletével helybenhagyott (ítéletábra ítélete 20. oldal 3. bekezdésében kifejtett álláspont).

A felperesek elsődleges kereseti kérelmének első részében hivatkoztak arra is, mivel az I. és II. rendű felperesek felszámolás alá kerültek, a kölcsönszerződések a felmondás kezdő időpontjában - ideértve annak biztosítékait is (kezesi, opciós szerződések) - megszűntek.

A felszámolás elrendelésével azonban az adós által kötött szerződések nem szűnnek meg, ilyen joghatása a felszámolás elrendelésének nincs. Ezt támasztja alá a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 47. § (1) bekezdése szerint a felszámoló jogosult az adós által kötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondani. Azonban jelen esetben a kölcsönszerződések a felszámolás elrendelésének kezdő napját megelőzően, 2010.09.06. napján felmondás következtében már megszűntek, az alperesi követelések esedékessé váltak, ezért a felszámolás elrendelésének a kölcsönszerződések létrehozása nem volt.

A peres felek a kölcsönszerződés biztosítására több dologi és személyi biztosítékot is kikötöttek (jelzálogjog, opció, készfizető kezesség). A felmondás 2010.09.06. napján történt az alperes részéről, ezzel egyidejűleg alperes opciós jogát gyakorolta a biztosítékként lekötött két celldömölki ingatlan vonatkozásában (2010.09.22.). Ezen ingatlanok tekintetében a tulajdonjog bejegyzését illetően az illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt per volt folyamatban, melynek eredményeként megállapításra került, hogy az ingatlan-nyilvántartási hatóság az alperes ezen kérelme alapján az ingatlanok tulajdonjogát jogszabálysértés nélkül jegyezte be az alperes javára az

ingatlan-nyilvántartásba. A sárvári ingatlanra vonatkozóan az alperes vételi jogon alapuló tulajdonjog bejegyzése iránti kérelme 2010.10.29. napján, a felszámolás kezdő napját (2013.03.18.) megelőzően érkezett az ingatlan-nyilvántartási hatósághoz, mely az alperes tulajdonjogát bejegyezte.

A hitelszerződés biztosítékként a jelen ügyben irányadó 1959. évi IV. törvény erre vonatkozó tiltó rendelkezésének hiányában szerződést biztosító mellékkötelezettségeken (zálogjog, óvadék, kezesség) túl, ún. fiduciális biztosítékok alkalmazása is lehetséges volt. Ilyen pl. a biztosítéki célú vételi jog, a biztosítéki célú adásvétel, a biztosíték célú engedményezés.

A felszámolási eljárás előtt a biztosítéki célú szerződés alapján gyakorolt kielégítéssel a biztosítékként felajánlott vagyonelem kikerül az adós vagyonából és az a felszámolás alatt már nem képezi az adós vagyonát. Azonban a biztosítéki szerződéssel érintett, de a felszámolás előtt nem gyakorolt vételi jog tárgya, illetve be nem szedett engedményen alapuló követelés a felszámolási vagyon részét képezi (EBH 2001.439).

Jelen esetben az opciós szerződés ilyen biztosítéki célú szerződés volt, mely alapján az alperes a felszámolás kezdő napját (2013.03.18.) megelőzően vételi jogát gyakorolta (2010.09.22., 2010.10.29.), tehát ezzel az ingatlanok tulajdonjogát az alperes a felszámolás előtt megszerezte. Nem tartozik a felszámolás körébe az az ingatlan, amelyre vonatkozóan valamely személy a felszámolás közzététele előtt vételi jogával élt. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése a vételi jog jogosultja javára csak a felszámolás közzététele után történt meg (BH 1997/203., BDT 2009/2099.). Azaz a felszámolás elrendelésének az opciós szerződés alapján már létrejött adásvételi szerződések érvényességére kihatása nincs, ezért az alperes ingatlanokra utóbb a felszámolás elrendelését követően bejegyzett tulajdonjoga nem törölhető.

A kezesi szerződések szerződést biztosító mellékkötelezettségek, de azok megszűnésének megállapítására per a Pp. 123. §-a szerint nem indítható. A megállapítási kereset fenti törvényhely szerinti feltételei (jogvéde érdek fennállta, valamint teljesítés ne legyen követelhető) perbeli esetben nem állapíthatók meg. Olyan tényre, amelyre konkrét perben védekezésként hivatkozni lehet, nincs helye - jog megóvása címén - megállapítási kereset előterjesztésének (BH 1985.195., BH 2005.146.). Nincs ugyanis akadálya, hogy az alperes által a felperesi kezesekkel szembeni perben a kezesek, - a III.-VI. r. felperesek - kifogást előterjesszenek.

A III-VI. rendű felperesek által fellebbezésükben a zálogszerződéssel összefüggésben kifejtettekkel kapcsolatban az ítéletábra hangsúlyozza, hogy ezzel kapcsolatos kereseti kérelem a részükről előterjesztésre nem került. Nem hivatkoztak arra, hogy a zálogjog legmagasabb összegének megjelölésének hiánya miatt érvénytelenség megállapítását kéri (Ptk. 263. §). Miután az elsőfokú eljárásban ilyen kereseti kérelem előterjesztésére nem került sor, ezért mint új tény a keresetváltoztatás tilalmába ütközik, mert arra a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig van törvényes lehetőség. Ezen túl a Pp. 235. § (1) bekezdésének 2. mondata szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálás esetén - rá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. Ugyanez vonatkozik arra a hivatkozásukra is, hogy a kölcsönszerződések érvénytelenek, mert azok nem tartalmazták a kölcsön devizában is kifejezett összegét. Megjegyzi az ítéletábra, hogy egyébként is a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan a kölcsön devizában kifejezett összege - figyelemmel az 1/2016. PJE határozatban kifejtettek - kiszámítható.

Alaptalan a fellebbezés hivatkozása a perköltség összegére vonatkozóan is. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a pertárgy értékét, amely nem ún. meg nem határozható perérték, figyelemmel a keresetükben kifejtettek. A pertárgy helyes értéke a III-VI. rendű felperesek által

keresetükben támadott két kölcsönszerződésben foglalt szerződéses szolgáltatás, melynek alapján annak, valamint a tárgyalások számán túl, az alperesi képviselő által kifejtett munkamennyiség alapulvételével az elsőfokú bíróság mind az elsőfokú eljárási illeték összegét, mind pedig az általuk fizetendő perköltség összegét helyesen állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet (2) bekezdés c.) pontja figyelembevételével.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a pert a 1. számú üzletszabályzat 1/12. c.,d., 1/13. és III/5. pontjával kapcsolatban megszüntette (Pp. 239. §; 157. § a) pont), egyebekben azt - az indokolás kiegészítésével - helybenhagyta.

A sikertelen fellebbezést előterjesztő III-VI. rendű felperesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az államnak, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 42. § (1) bekezdés a.) pontja, 46. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. §-a alapján.

Az ítéletábra a fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő alperes jogi képviseletével felmerült másodfokú eljárási költségeinek megfizetésére kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a III-VI. rendű pervesztes felpereseket, azösszezszerűség megállapításánál figyelemmel volt a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (2) bekezdés c.) pontjára és (5) bekezdésére azzal, hogy a pertárgy értékét a fentebb kifejtettek szerint állapította meg.

Szeged, 2016. december 01. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
a tanács elnöke

Dr. Béri András sk.
előadó bíró

Dr. Dobler László sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő